

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel (RP 228/2018 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande och till miljöutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av
- miljöutskottet MiUU 36/2018 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Mikko Paloneva, arbets- och näringsministeriet
- regeringssekreterare Karoliina Anttonen, miljöministeriet
- direktör Tuulia Lepistö, Energimyndigheten
- verkställande direktör Pasi Kuokkanen, Energianvändare i Finland rf
- expert Jukka Makkonen, Finsk Energiindustri rf
- expert Hanna Aho, Suomalaiset kehitysjärjestöt – Finnish Development NGOs Fingo ry
- ledande expert Mika Sulkinoja, Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra
- skyddsexpert Otto Bruun, Finlands naturskyddsförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Statens ekonomiska forskningscentral
- Skogsindustrin rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om utsläppshandel ändras. Med propositionen genomförs en ändring av Europeiska unionens direktiv om utsläppshandel som ska förbereda landet inför handelsperioden 2021—2030. Ändringarna gäller i synnerhet förfarandet för ansökan om utsläppsrätter som tilldelas gratis, lämnandet av nödvändiga uppgifter och tilldelningen av utsläppsrätter.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

Statsrådet bemyndigas att besluta om användningen av utsläppsrätter för att utsläppsminskningsåtagandet för den icke-handlande sektorn ska kunna fullgöras. Vidare bemyndigas statsrådet att annullera utsläppsrätter, om elproduktionskapacitet på finländskt territorium stängs på grund av ytterligare nationella åtgärder. I båda fallen minskas antalet utsläppsrätter som Finland kan auktionera ut i motsvarande grad.

Den föreslagna lagen genomför dessutom nationella förbättringar, bland annat ett förenklat förfarande för uppdatering av planen för övervakning av utsläpp och efterlevnad av fler av Energimyndighetens beslut trots överklagande. Dessutom föreslås myndighetsuppgifter som gäller beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis bli överförda från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten. Därutöver görs det vissa tekniska ändringar.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Bakgrund och syfte

De föreslagna ändringarna beror dels på att regleringsinstrumenten i EU:s utsläppshandel har setts över, dels på att det finns en del nationella utvecklingsbehov. Tilldelningen och användningen av utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030 regleras av direktivet om utsläppshandel och rättsakter från kommissionen. Bestämmelserna om den pågående handelsperioden 2013—2020 kommer att tillämpas perioden ut. Med de föreslagna ändringarna förbereder man sig för handelsperioden 2021—2030. En del av ändringarna träder i kraft med en gång och vissa andra den 1 januari 2021.

Förslagen kan delas in i tre viktiga grupper utifrån målen. För det första genomförs nationellt en ändring av direktivet om utsläppshandel som avser att anpassa utsläppshandeln till EU:s klimatramverk 2030. För det andra ska kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter genomföras och nationella mekanismer för att ansöka om och tilldela utsläppsrätter skapas. För det tredje ska vissa nationella ändringsbehov tillgodoses. Lagförslaget innebär dock inga förändringar i de viktigaste principerna för utsläppshandeln.

De frågor som ekonomiutskottet främst fokuserar på är tillämpningsområdet för utsläppshandeln, utvecklingsbehov, befogenheten för statsrådet att annullera utsläppsrätter och flexibilitetsmöjligheten av engångskaraktär för att uppfylla utsläppsminskningsåtagandet inom ansvarsfordelningssektorn.

Utskottet anser propositionen vara motiverad och lämplig och tillstyrker lagförslaget, men med vissa tekniska ändringar och följande motivering.

Utsläppshandeln – funktion, utveckling och tillämpningsområde

Ekonomiutskottet har i flera sammanhang, exempelvis i betänkandet om energi- och klimatstrategin (EkUB 8/2017 rd — SRR 7/2016 rd), understrukit att en fungerande utsläppshandel har

Betänkande EkUB 26/2018 rd

högsta prioritet som styrmedel för klimatpolitiken. Priset på utsläppsrätter var länge lägre än förmodat och utsläppshandelns styrande effekt alltså mindre än förväntat. Systemet har stärkts och reserven för marknadsstabilitet som avser att undanröja överskottet av utsläppsrätter inleds 2019. Sedan sommaren 2017 har priset på utsläppsrätter stigit avsevärt, och prisstegringen förväntas fortsätta. Utsläppshandeln är viktigt och ambitiöst instrument för att genomföra klimatpolitiken. Det är viktigt att vi inför nästa handelsperiod är beredda att strama åt EU:s mål för utsläppsminskningen och även andra klimatomål. Utskottet påpekar att direktivet om utsläppshandel har en överensynsklausul som tillåter att emissionsfaktorn för utsläppsrätter stramas åt vid femårsöversynen av Parisavtalet. Här hänvisar ekonomiutskottet även till miljöutskottets utlåtande om den aktuella propositionen (MiUU 36/2018 rd — RP 228/2018 rd) och dess bedömning av behovet av en ny översyn.

Även om systemet för handel med utsläppsrätter kommer att ses över i flera hänseenden inför handelsperioden 2021—2030, innebär de aktuella ändringarna huvudsakligen bara att parametervärden uppdateras eller att de viktigaste principerna i den nationella lagstiftningen kan finnas kvar. Å andra sidan är lagen förknippad med en del nationella ändringsbehov. Till de mest angelägna förbättringarna hör att förenkla planen för övervakning av utsläpp och att myndighetsuppgifter för gratis tilldelning av utsläppsrätter bli överfödda från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten.

Frågan om tillämpningsområdet för utsläppshandeln spelar en framträdande roll i det fortsatta arbetet med att utveckla utsläppshandeln. I samband med den aktuella lagändringen har man framför allt diskuterat om avfallsförbränning kunde införlivas i tillämpningsområdet. Det finns ingen samordnad lösning av frågan inom EU. Sverige och Danmark avviker från den allmänneuropeiska linjen eftersom deras avfallsförbränningsanläggningar ingår i systemet. Hur utsläppen utvecklas till följd av förslaget hade kunnat vara osäkert, eftersom anläggningarna bara i begränsad omfattning kan påverka vilka bränslen de använder. Också effekterna för målen för materialåtervinning hade kunnat vara skadliga, och förslaget hade kunnat gå stick i stäv med utvecklingen av den cirkulära ekonomin.

Ekonomiutskottet håller med regeringen om att det i dagsläget inte är motiverat att införliva avfallsförbränning i tillämpningsområdet. Styreffekterna av en sådan växling hade varit osäkra. Det är dessutom möjligt att det hade lett till en tendens att bränna material som kan återvinnas. Ekonomiutskottet understryker att vi måste undersöka om det finns andra styrmedel som kan tillämpas på avfallsförbränning. Samtidigt är det viktigt att i fortsättningen i större skala utreda om tillämpningsområdet kan breddas på EU-nivå. I en sådan bedömning gäller det att sätta fokus på kostnadseffektivitet och konsekvenserna av styrmedel som eventuellt överlappar utsläppshandeln.

Bemyndigande att annullera utsläppsrätter

I propositionen bemyndigas statsrådet att besluta att utsläppsrätter annulleras frivilligt. Direktivet ger medlemsstaterna rätt att annullera utsläppsrätter om elproduktionskapacitet på en medlemsstats territorium stängs av på grund av ytterligare nationella åtgärder. Syftet är att möta problemet med att nationella åtgärder för utsläppsminskning inte minskar utsläppen på EU-nivå i samma omfattning. Annulleringsmöjligheten är ett viktigt medel för att få handeln med utsläpp

Betänkande EkUB 26/2018 rd

att fungera bättre. Annullering kompletterar ett annat viktigt sätt att effektivisera handeln med utsläpp, nämligen reserven för marknadsstabilitet som införs i år och som avser att undanröja överskott av utsläppsrätter på marknaden. Det är motiverat att ta in annullering bland de övriga instrumenten, särskilt som det än så länge inte går att fullt ut bedöma vilka effekter reserven för marknadsstabilitet kommer att ha. Med tanke på läget på marknaden för utsläppsrätter och åtgärdernas kostnadseffektivitet kan väl övervägd användning av annullering som styrmedel säkerställa att klimatpolitiken ger effekt. I Finland kan annulleringar av utsläppsrätter medverka till att planerna på förbud mot att använda stenkol för energiutvinning kan införas. Annulleringarna slutar emellertid inte här, utan de kan också genomföras via andra nationella åtgärder som vi än så länge inte kan förutse. När annullering övervägs gäller det dock att beakta hur åtgärden är förenlig med och samverkar med reserven för marknadsstabilitet.

Flexibilitetsmekanism mellan den icke-handlande och den handlande sektorn

Statsrådet bemyndigas att besluta om användningen av utsläppsrätter för att utsläppsminskningsåtagandet för den icke-handlande sektorn ska kunna uppnås. Enligt klimatplanen på medellång sikt är det motiverat att Finland använder flexibiliteten av engångskaraktär mellan utsläppshandelssektorn (den handlande sektorn) och ansvarsfördelningssektorn (den icke-handlande sektorn). Flexibilitetsmöjligheten kan minska utsläppsminskningsåtagandet för vår icke-handlande sektor och genomföras genom att annullera utsläppsrätter som Finland annars skulle auktionera ut. Enligt artikel 6 i förordningen om ansvarsfördelning ska medlemsstaterna underrätta kommissionen inom 2019 om de använt flexibilitetsmekanismen. I bemyndigandet för statsrådet att besluta om flexibilitetsmöjligheten av engångskaraktär ingår en användningsintention fram till slutet av 2019, flexibilitetens storlek angiven i procent för samtliga år perioden 2021—2030, möjlighet att 2024 och 2027 minska den tidigare meddelade procentsatsen och eventuella andra omständigheter kring flexibiliteten.

Vid utfrågningen av sakkunniga kom det delvis fram divergerande uppfattningar om hur lönsamt det är att använda flexibilitetsmekanismen. Sett ur ett klimatpolitiskt perspektiv ansågs det att flexibilitet inte ska användas och att den icke-handlande sektorn måste införa fler åtgärder för att målen ska uppnås. Å andra sidan betalar den icke-handlande sektorn betydligt mer inom sin sektor för koldioxidutsläpp än den handlande sektorn. Enligt en uppskattning i energi- och klimatstrategin (SRR 7/2017 rd) ger det en förlust på 160 miljoner euro i auktionsinkomster för utsläppsrätter handelsperioden 2021—2030, om flexibilitetsmöjligheten används fullt ut. Uppskattningen grundar sig på ett snittpris på 23 euro per enhet. Största delen av utsläppsminskningsåtgärderna inom den icke-handlande sektorn är klart dyrare än så. Ekonomiutskottet anser det vara motiverat att använda mekanismen, framför allt eftersom överföringsmöjligheten gör att utsläppsminskningarna blir mer kostnadseffektiva. Vidare anser utskottet det viktigt att undersöka hur flexibilitetsmöjligheten kommer att fördelas över perioden ur den synvinkeln hur man med flexibilitet bäst kan få en kostnadseffektiv tilldelning, eftersom det sannolikt blir svårare att hitta prisvärda minskningsobjekt mot slutet av perioden.

Utsläppshandel, innovationer och investeringar

Utsläppshandeln är ett viktigt styrmedel för att nå klimatmålen, men därutöver måste vi ta tag i andra element med avgörande effekt för energimarknadens funktion. Redan i tidigare analyser av

Betänkande EkUB 26/2018 rd

energi- och klimatpolitiken har utskottet pekat på de utmaningar som hänger samman med effekterna av ett flertal styrmedel som används i EU och som delvis är överlappande med utsläppshandeln. Om det sätts in många olika styrmedel kan det hända att styreffekten i utsläppshandeln minskar och att det blir svårare att bedöma effekterna av utsläppshandeln.

Dessutom är elpriset och dess konsekvenser för konkurrenskraften frågor av relevans för styrmedlen i energipolitiken och för handeln med utsläpp. För Finland gäller det inte bara att nå klimatmålen utan vi måste också ha en konkurrenskraftig miljö för energiintensiv industri och stå oss i konkurrensen om investeringar. Ett exempel är datacenter i Norden. Vi har all anledning att backa upp investeringar av den här typen med energipolitiska styrmedel, också med avseende på internationell klimatpolitik.

För handelsperioden 2021—2030 inrättas två fonder, innovationsfonden och moderniseringsfonden. Innovationsfonden ska stödja innovationer för tekniker och processer med låga koldioxidutsläpp, medan moderniseringsfonden ska stödja investeringar för att modernisera energisystem och förbättra energieffektiviteten i medlemsstater med mindre välstånd. Fonderna får sina medel genom att en viss andel av inkomsterna från auktioneringen förs över till dem.

Ekonomiutskottet välkomnar att utsläppshandeln kopplas till innovationer och klimatfinansiering. När utsläppshandeln fungerar rätt kan elementen i handeln föra utvecklingen i rätt riktning, det vill säga det högre priset på utsläppsätter styr i sig utvecklingen mot lösningar med låga koldioxidutsläpp. Samtidigt ökar inkomsterna i fondmekanismen, vilket i sin tur backar upp koldioxidsnåla lösningar och förbättrar möjligheterna att nå klimatmålen. Det är viktigt att försäkra sig om att åtgärderna i innovationsfonden är nära kopplade till de nationella åtgärderna. Både EU:s och medlemsstaternas styrmedel måste medverka till att det byggs upp företag och forskningsinstitut kring utvecklingsprojekten och till att förbättra chanserna att genomföra projekten, exempelvis genom att delvis bära teknikrisken med projekten.

DETALJMOTIVERING

35 e §. Ansökan om utsläppsätter för befintliga anläggningar i utsläppshandeln. Bestämmelsen avser att beakta kommissionens förordning om gratis tilldelning för handelsperioden 2021—2030. Enligt uppgifter till utskottet ska 2 mom. också gälla anläggningar som inleder verksamheten senast den 30 juni. Följaktligen föreslår utskottet att datumet *före* den 30 juni ändras till verksamheten ska ha inletts *senast* den 30 juni. Dessutom bör ansökningstiden justeras för att bättre passa ihop med kommissionens regler och lagen om beräkning av laga tid (150/1930). Utskottet föreslår att fristen tidigareläggs med två dagar, vilket betyder att ansökan ska lämnas in senast den 28 juni.

61 §. Godkännande av kontrollör. Enligt uppgifter till utskottet kommer bestämmelser om kontrollörer och ackreditering av kontrollörer i fortsättningen att ingå i kommissionens verifieringsförordning, inte i ackrediteringsförordningen. Utskottet ändrar hänvisningen.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 228/2018 rd med ändringar.

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om utsläppshandel

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utsläppshandel (311/2011) 17 och 51 §, 54 § 3 mom. och 55 §, av dem 17 § sådan den lyder i lag 11/2014,

ändras 6 § 20, 20 a och 21 punkten, 7 § 1, 4 och 6 punkten, rubriken för 2 kap., 8—12 och 14 §, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 16 a och 18 §, 19 § 3 och 4 mom., 21 § 3 mom. 3 punkten, 25 § 3 mom., 26 §, rubriken för 5 kap., det inledande stycket i 27 §, rubriken för 29 § och 29 § 1 mom., 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom., 31 § 3 mom., 32 §, det inledande stycket i 34 §, 35, 35 a och 35 b §, rubriken för 6 kap., 36 § 1 mom., 37 §, 39 § 2 mom. 2 och 3 punkten, 40 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 50, 51 a, 51 b och 52 §, 53 § 1 och 5 mom., 56 § 1 mom., 59 §, 61 § 3 och 4 mom., 64 §, 73 § 1 mom. 1 och 8 punkten samt 75 § 1, 3 och 4 mom.,

av dem 6 § 20 a och 21 punkten, rubriken för 16 §, 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 16 a §, 40 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 51 a och 51 b §, 56 § 1 mom. och 59 § sådana de lyder i lag 11/2014, 12 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 443/2018, 35 a och 36 b §, 61 § 3 och 4 mom. och 73 § 1 mom. 8 punkten sådana de lyder i lag 443/2018, 50 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 11/2014 samt 75 § 1, 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1014/2015, samt

fogas till 1 § ett nytt 3 mom., till 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 11/2014, nya 22—27 punkter, till lagen en ny 13 a §, till 19 § ett nytt 5 mom. samt till lagen nya 19 a, 35 c och 35 d § samt nya 5 b—5 e kap. som följer:

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxid snåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

20) *kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens beslut 2011/278/EU om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG,

20 a) *kommissionens verifieringsförordning* kommissionens förordning om verifiering av rapporter om utsläpp av växthusgaser och ackreditering av kontrollörer som antagits med stöd av artikel 15 i utsläppshandelsdirektivet,

21) *utsläppshandelsmyndighet* Energimyndigheten,

22) *kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens förordning om harmoniserade regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.1 i utsläppshandelsdirektivet,

23) *kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter* kommissionens rättsakt om ändring av antalet gratis tilldelade utsläppsrätter som antagits med stöd av artikel 10a.21 i utsläppshandelsdirektivet,

24) *sektorsövergripande korrigeringsfaktor* den faktor som kommissionen anger för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet för eventuell minskning av antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis,

25) *ny deltagare i utsläppshandeln* en anläggning som har fått tillstånd för utsläpp av växthusgaser första gången under den period som avses i artikel 3 h i utsläppshandelsdirektivet,

26) *befintlig anläggning i utsläppshandeln* en anläggning som har fått tillstånd för utsläpp av växthusgaser första gången senast den dag som avses i definitionen av befintlig anläggning enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter,

27) *plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter* en i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter avsedd plan för övervakning av uppgifter om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

7 §

Verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter

Verksamhetsutövaren ska

1) för en anläggning ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser och godkännande av en plan för övervakning av utsläpp,

4) till utsläppshandelsmyndigheten lämna de uppgifter som behövs för tilldelning och beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis, om verksamhetsutövaren ansöker om utsläppsrätter som tilldelas gratis,

6) övervaka de uppgifter som krävs för beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis och till utsläppshandelsmyndigheten anmäla årliga uppgifter om anläggningens produktionsnivå samt

Betänkande EkUB 26/2018 rd

ändringar i anläggningens verksamhet, om verksamhetsutövaren har ansökt om utsläppsrätter som tilldelas gratis.

2 kap.

Tillstånd för utsläpp av växthusgaser och plan för övervakning av utsläpp

8 §

Behovet av tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp

En anläggning ska ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en godkänd plan för övervakning av utsläpp. Tillståndet beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkänns av utsläppshandelsmyndigheten. Tillståndet beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkänns tills vidare eller av särskilda skäl för viss tid.

Tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska sökas för de anläggningar som avses i 4 och 5 §. Tillståndet kan beviljas och planen för övervakning av utsläpp godkännas i enlighet med 9—11 § på villkor att tillståndet och planen gäller förutsatt att kommissionen godkänner att anläggningarna i fråga inbegrips i systemet för handel med utsläppsrätter. Om kommissionens godkännande inte erhålls, förfaller behandlingen av ansökan eller, om tillstånd redan har beviljats och planen för övervakning redan godkänts, tillståndet och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp.

9 §

Ansökan om tillstånd och om godkännande av planen för övervakning av utsläpp

Till ansökan ska fogas för tillståndsprövningen nödvändiga uppgifter om anläggningen, dess verksamhet och utsläppskällor samt en plan för övervakning av utsläppen och planerade åtgärder för rapportering av utsläppen. Innan tillstånd beviljas ska dessutom en utredning om att anläggningens verksamhet får utövas med stöd av bestämmelserna om miljöskydd ges in till utsläppshandelsmyndigheten. Bestämmelser om det närmare innehållet i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Ansökan ska lämnas in till utsläppshandelsmyndigheten minst sex månader innan verksamheten enligt planerna ska inledas.

Utsläppshandelsmyndigheten ska fatta beslut om tillståndet och om godkännande av planen för övervakning av utsläpp senast två månader efter det att ansökan och eventuella kompletteringar av den har lämnats in till utsläppshandelsmyndigheten.

10 §

Villkor för beviljande av tillstånd och godkännande av planen för övervakning av utsläpp

Tillstånd för utsläpp av växthusgaser beviljas verksamhetsutövaren för en anläggning, om

Betänkande EkUB 26/2018 rd

1) verksamhetsutövarens plan för övervakning av utsläpp och planerade åtgärder för rapportering av utsläpp är tillräckliga och adekvata, och

2) verksamhetsutövaren får utöva verksamheten med stöd av bestämmelserna om miljöskydd.

Utsläppstillstånd kan beviljas trots att ett beslut om tillstånd enligt miljöskyddslagen inte har vunnit laga kraft.

Bestämmelser om upprättandet och godkännandet av planen för övervakning av utsläpp finns i kommissionens övervakningsförordning. Närmare bestämmelser om innehållet i planen för övervakning av utsläpp och om genomförandet av kommissionens övervakningsförordning i fråga om planen för övervakning av utsläpp får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 §

Tillståndsbeslut och beslut om planen för övervakning av utsläpp

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en plan för övervakning av utsläpp kan gälla en eller flera anläggningar som samma verksamhetsutövare har på samma förlägningsplats.

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och en plan för övervakning av utsläpp kan av särskilda skäl gälla en eller flera anläggningar som innehas av flera verksamhetsutövare på samma förlägningsplats.

Om flera verksamhetsutövare gemensamt ansökt om ett utsläppstillstånd och godkännande av en plan för övervakning av utsläpp, svarar de solidariskt för att skyldigheterna enligt tillståndet och kraven på övervakningen av utsläpp fullgörs. Verksamhetsutövarna ska när de ansöker om tillstånd och godkännande av en plan för övervakning ange vem som svarar för kontakten med myndigheterna.

Tillståndet och beslutet om godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövaren, utsläppen, anläggningens verksamhet samt anläggningens produktionskapacitet eller sammanlagda tillförda effekt. Beslutet om godkännande av planen för övervakning av utsläpp ska dessutom innehålla uppgifter om

1) utsläppskällorna och de krav som gäller övervakningen av utsläpp och som anger övervakningsmetoder och övervakningsfrekvens, och

2) de krav som gäller rapportering av utsläpp.

12 §

Ändring av ett tillstånd och en plan för övervakning av utsläpp

Verksamhetsutövaren ska på förhand till utsläppshandelsmyndigheten anmäla sådana ändringar i anläggningens verksamhet eller kapacitet eller i övervakningen av utsläpp, vilka kan förutsätta att tillståndet för utsläpp av växthusgaser eller planen för övervakning av utsläpp ändras.

Om den ändring som verksamhetsutövaren anmäler är betydande enligt kommissionens övervakningsförordning ska utsläppshandelsmyndigheten ändra villkoren i utsläppstillståndet eller beslutet om planen för övervakning av utsläpp. I annat fall ska utsläppshandelsmyndigheten utan dröjsmål meddela verksamhetsutövaren om detta och vid behov uppmana verksamhetsutövaren att utan dröjsmål uppdatera sin plan för övervakning av utsläpp till följd av ändringen.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

Om det i kommissionens övervakningsförfordning förutsätts att planen för övervakning av utsläpp ändras ska utsläppshandelsmyndigheten uppmana verksamhetsutövaren att ansöka om ändring av planen för övervakning av utsläpp. Verksamhetsutövaren ska lämna in ansökan om ändring av planen för övervakning av utsläpp inom den tidsfrist som utsläppshandelsmyndigheten sätter ut.

14 §

Byte av verksamhetsutövare

Om en ny verksamhetsutövare träder i stället för en verksamhetsutövare som beviljats tillstånd, ska den nya verksamhetsutövaren anmäla saken till utsläppshandelsmyndigheten. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan justera tillståndet för utsläpp av växthusgaser och planen för övervakning av utsläpp inom 30 dagar från den dag då anmälan och nödvändiga utredningar har lämnats in till myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om. Uppgifterna om den nya verksamhetsutövaren ska antecknas i tillståndet och planen för övervakning av utsläpp.

Om endast en del av den verksamhet i anläggningen eller anläggningarna som ingår i ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser övergår till den nya verksamhetsutövaren, ska bestämmelserna om beviljande och ändring av ett tillstånd och bestämmelserna om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp följas, med undantag för den tidsfrist för ansökan om tillstånd som anges i 9 § 2 mom. Utsläppshandelsmyndigheten ska med anledning av anmälan fatta beslut om beviljande och ändring av ett tillstånd och om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp inom 30 dagar från den dag då anmälan och nödvändiga utredningar och planer lämnades in till myndigheten eller från en senare tidpunkt som verksamhetsutövarna har kommit överens om.

Den nya verksamhetsutövaren svarar i fråga om en anläggning som denne har bestämmande inflytande över för de skyldigheter som anges i 7 § samt för uppfyllandet av de tillståndsvillkor och krav på övervakning av utsläpp som utsläppshandelsmyndigheten fastställt med stöd av 11 § från den dag då tillståndet och planen för övervakning av utsläpp justerades eller tillståndet beviljades och planen för övervakning av utsläpp godkändes.

16 §

Återkallande av tillstånd och beslut om en plan för övervakning av utsläpp

Utsläppshandelsmyndigheten får återkalla ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser, om

2) tillståndshavaren trots uppmaning från utsläppshandelsmyndigheten inte har anmält att anläggningen utvidgats eller att verksamheten upphört eller minskat eller andra sådana ändringar av verksamheten eller övervakningen av utsläpp som kan förutsätta att utsläppstillståndet eller planen för övervakning av utsläpp ändras.

Ett ärende som gäller återkallande av utsläppstillstånd kan inledas av verksamhetsutövaren eller utsläppshandelsmyndigheten. När en anläggnings tillstånd för utsläpp av växthusgaser återkallas, återkallas också godkännandet av anläggningens plan för övervakning av utsläpp.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

16 a §

Upphörande med verksamheten vid en anläggning

Bestämmelser om de villkor som ska uppfyllas för att en anläggning ska kunna anses ha upphört med sin verksamhet finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Verksamhetsutövaren ska omedelbart efter det att verksamheten har upphört meddela utsläppshandelsmyndigheten om att verksamheten vid en anläggning har upphört.

3 kap.

Den totala kvantiteten utsläppsrätter och tilldelningsmetoder

18 §

Den totala kvantiteten utsläppsrätter

Kommissionen bestämmer och offentliggör den totala årliga kvantiteten utsläppsrätter för 2013 för samtliga anläggningar som omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter, nedan *EU:s utsläppshandelssystem*, i enlighet med artiklarna 9 och 9a i utsläppshandelsdirektivet. Efter 2013 minskar den totala kvantiteten utsläppsrätter årligen linjärt med 1,74 procent fram till 2020 och från 2021 årligen linjärt med 2,2 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet.

19 §

Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020

Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis för produktion av värme och kyla genom högeffektiv kraftvärme enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi och om ändring av direktiv 92/42/EEG, nedan *högeffektiv kraftvärme*, och till de nya deltagare som avses i 27 § minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis till andra anläggningar minskas vid behov genom att antalet utsläppsrätter multipliceras med den korrigeringsfaktor som kommissionen bestämmer för varje år med stöd av artikel 10a.5 i utsläppshandelsdirektivet, sådant det gällde den 19 mars 2018, nedan *det gamla utsläppshandelsdirektivet*.

Genom auktion fördelas Finlands andel av de utsläppsrätter som inte inom EU:s utsläppshandelssystem

1) tilldelas gratis i enlighet med artikel 10a i det gamla utsläppshandelsdirektivet och kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, som antagits med stöd av direktivet,

2) används till att stödja de demonstrationsprojekt som avses i artikel 10a.8 i det gamla utsläppshandelsdirektivet, eller

3) från och med den 1 januari 2019 överförs till den reserv för utsläppsrätter, nedan *reserven för marknadsstabilitet*, som upprättats genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/

Betänkande EkUB 26/2018 rd

1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG.

Kommissionen beräknar kvantiteten av Finlands utsläppsrätter som auktioneras ut i enlighet med artikel 10.2 i det gamla utsläppshandelsdirektivet.

19 a §

Metoderna för tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030

Utsläppsrätterna tilldelas enligt enhetliga tilldelningsmetoder i alla länder som ingår i EU:s utsläppshandelssystem.

Inom EU:s utsläppshandelssystem ska för fördelning mellan de länder som ingår i systemet auktioneras ut de utsläppsrätter som inte

- 1) tilldelas gratis,
- 2) används för att modernisera energisektorn i de EU-medlemsstater som avses i utsläppshandelsdirektivet eller för att främja innovationer i tekniker och processer med låga koldioxidutsläpp i enlighet med artikel 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet,
- 3) överförs till reserven för marknadsstabilitet,
- 4) annulleras i enlighet med artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet om elproduktionskapacitet stängs på grund av ytterligare nationella åtgärder, eller
- 5) annulleras för att fullgöra utsläppsminskningsåtagandet för en sektor utanför utsläppshandeln under perioden 2021—2030 på det sätt som föreskrivs i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021—2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013, nedan *förordningen om ansvarsfördelning*.

Finlands andel av kvantiteten utsläppsrätter som auktioneras ut i enlighet med artiklarna 10 och 10a i utsläppshandelsdirektivet auktioneras ut i enlighet med 6 kap. Antalet utsläppsrätter som auktioneras ut minskas dock, om statsrådet beslutar att

- 1) annullera utsläppsrätter för att fullgöra utsläppsminskningsåtagandet för en sektor utanför utsläppshandeln under perioden 2021—2030 i enlighet med artikel 6 i förordningen om ansvarsfördelning, eller
- 2) annullera utsläppsrätter i enlighet med artikel 12.4 i utsläppshandelsdirektivet om elproduktionskapacitet på Finlands territorium stängs på grund av ytterligare nationella åtgärder.

21 §

Beräkning av utsläppsrätter per anläggning

De utsläppsrätter som ska beviljas anläggningen och en del av anläggningen och som motsvarar ett år beräknas så att

- 3) det antal utsläppsrätter för en anläggning som erhållits i enlighet med 1 och 2 punkten vid behov multipliceras med den korrigeringsfaktor som kommissionen med stöd av artikel 10a.5 i det gamla utsläppshandelsdirektivet bestämt för varje år; antalet utsläppsrätter som tilldelas gra-

Betänkande EkUB 26/2018 rd

tis till en anläggning som klassificerats som elproducent för den produktion av värme eller kyla som sker genom högeffektiv kraftvärme minskas årligen linjärt med 1,74 procent i enlighet med artikel 9 i utsläppshandelsdirektivet och på en sådan anläggning tillämpas inte den korrigeringsfaktor som kommissionen bestämt.

25 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen inbegrips i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar utsläppshandelsmyndigheten antalet utsläppsrätter, om ändringar i utsläppshandelsdirektivet eller i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna eller av ändringar i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller i direktivet.

26 §

Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt en förteckning över de anläggningar som beviljats gratis utsläppsrätter och över de utsläppsrätter per anläggning som beviljats gratis.

5 kap.

Nya deltagare samt upphörande eller minskning av verksamheten vid anläggningar under handelsperioden 2013—2020

27 §

Nya deltagare under handelsperioden 2013—2020

Av det antal utsläppsrätter som enligt artikel 10a.7 i det gamla utsläppshandelsdirektivet reserverats för nya deltagare i hela Europeiska unionen beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 i enlighet med kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt följande:

Betänkande EkUB 26/2018 rd

29 §

Ansökan om utsläppsrätter för nya deltagare samt de uppgifter som ska lämnas till utsläppshandelsmyndigheten

Verksamhetsutövaren ska ansöka om de utsläppsrätter för nya deltagare som tilldelas gratis genom en ansökan som riktas till utsläppshandelsmyndigheten. Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som i enlighet med 11 § 2 mom. gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter. Bestämmelser om tidpunkten för insändande av ansökan och om andra förfaranden i samband med ansökan om utsläppsrätter utfärdas genom förordning av statsrådet.

— — — — —

30 §

Preliminärt antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare

Utsläppshandelsmyndigheten bereder det preliminära antal utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare gratis för handelsperioden 2013—2020 i enlighet med de tilldelningsregler som anges i 28 § utifrån de uppgifter som verksamhetsutövarna lämnat.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det preliminära antalet utsläppsrätter. Kalkylerna per anläggning görs vid behov i den form som kommissionen kräver. Av det preliminära antalet utsläppsrätter per anläggning ska framgå de tilldelningsregler och i kalkylen använda uppgifter som beräkningarna av antalet utsläppsrätter baserar sig på.

Utsläppshandelsmyndigheten informerar verksamhetsutövaren om beslutet om det preliminära antal utsläppsrätter som beviljas anläggningen och lämnar in beslutet till kommissionen.

31 §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter till en ny deltagare

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det antal utsläppsrätter som en ny deltagare beviljas gratis för handelsperioden 2013—2020 efter det att kommissionen har slagit fast att den nya deltagaren kan beviljas utsläppsrätter. Av beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska framgå

— — — — —

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar det antal utsläppsrätter som anges i beslutet om beviljande av utsläppsrätter efter det att beslutet meddelats, om de produkter som produceras i anläggningen eller en del av anläggningen inbegrips i förteckningen över de koldioxidläckagesektorer som beslutats av kommissionen med stöd av artikel 10a.13 i utsläppshandelsdirektivet eller om en sektor som hör till koldioxidläckagesektorerna genom kommissionens beslut stryks från förteckningen. Dessutom ändrar utsläppshandelsmyndigheten antalet utsläppsrätter, om ändringar i utsläppshandelsdirektivet eller i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter kräver det. Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis ändras för de år som berörs av kommissionens beslut om ändring av koldioxidläckagesektorerna eller av ändringar i kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller i direktivet.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

32 §

Delgivning av och information om beslutet om beviljande av utsläppsrätter

Beslutet om beviljande av utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt uppgifterna om anläggningar och utvidgning av anläggningar samt det antal gratis utsläppsrätter som beviljats anläggningarna av det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare.

34 §

Beslut om minskning av antalet utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om minskning av antalet utsläppsrätter som beviljats gratis för en anläggning till följd av en sådan partiell nedläggning av verksamheten eller minskning av en anläggnings kapacitet som avses i 33 §. Av beslutet ska framgå

— — — — —

35 §

Delgivning av och information om beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter

Beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter ska delges verksamhetsutövaren och lämnas in till kommissionen.

Utsläppshandelsmyndigheten offentliggör elektroniskt uppgifterna om minskning av antalet utsläppsrätter för en anläggning och det antal gratis utsläppsrätter som anläggningen beviljas för vart och ett av åren efter ändringen.

5 a kap.

Utsläppsrätter som tilldelas gratis under handelsperioder som inleds efter 2020

35 a §

Allmänna tilldelningsregler under handelsperioden 2021—2030

De anläggningar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen tilldelas utsläppsrätter gratis för handelsperioden 2021—2030 enligt följande:

- 1) för elproduktion och till avskiljningsanläggningar, rörsystem och lagringsanläggningar för koldioxid endast för el som produceras med rökgaser,
- 2) till sektorer eller delsektorer som enligt kommissionens rättsakt som antagits med stöd av artikel 10b.5 i utsläppshandelsdirektivet hör till de sektorer eller delsektorer som löper risk för koldioxidläckage den totala kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet,

Betänkande EkUB 26/2018 rd

3) för fjärrvärmeproduktion enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter 30 procent av den kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet,

4) 2021—2026 till övriga sektorer eller delsektorer 30 procent av den kvantitet som beräknas enligt artikel 10a i utsläppshandelsdirektivet och därefter med en lika stor minskning årligen så att inga utsläppsrätter tilldelas gratis 2030.

Antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis beräknas på basis av kommissionens riktmärken. Kommissionen godkänner med stöd av artikel 10a.2 i utsläppshandelsdirektivet uppdaterade riktmärken för en sektor eller delsektor för perioden 2021—2025 och perioden 2026—2030. Bestämmelser om beviljande av utsläppsrätter finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Antalet utsläppsrätter minskas enligt följande:

1) antalet utsläppsrätter som beviljas för den produktion av värme eller kyla som i en befintlig anläggning i utsläppshandeln sker genom kraftvärme som avses i artikel 10a.4 i utsläppshandelsdirektivet minskas linjärt med 2,2 procent årligen, med undantag för de år då antalet utsläppsrätter minskas med den sektorsövergripande korregeringsfaktorn,

2) antalet utsläppsrätter som beviljas andra befintliga anläggningar i utsläppshandeln än de befintliga anläggningar i utsläppshandeln som avses i 1 punkten minskas vid behov med den sektorsövergripande korregeringsfaktorn,

3) utsläppsrätter som beviljas nya deltagare i utsläppshandeln minskas linjärt med 2,2 procent årligen.

35 b §

Antalet utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln under handelsperioden 2021—2030

Av det gemensamma antal utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln beviljas gratis utsläppsrätter för handelsperioden 2021—2030

1) till nya deltagare i utsläppshandeln,

2) till anläggningar vars produktionsnivå har stigit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärdet för två år.

Det antal utsläppsrätter som reserverats för nya deltagare i utsläppshandeln utökas med de utsläppsrätter som blir otilldelade för att antalet gratis tilldelade utsläppsrätter minskas på grund av att anläggningens produktionsnivå har sjunkit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärdet för två år. Antalet utsläppsrätter utökas även med de utsläppsrätter som blir otilldelade för att anläggningen har upphört med sin verksamhet.

35 c §

Ändringar i anläggningarnas produktionsnivå under handelsperioden 2021—2030

Antalet gratis tilldelade utsläppsrätter ökas eller minskas årligen för anläggningar vars produktionsnivå har stigit eller sjunkit med mer än 15 procent beräknat på basis av det glidande medelvärdet för två år jämfört med den ursprungliga nivån som använts när antalet gratis tilldelade utsläppsrätter bestämts för perioden i fråga, 2021—2025 eller 2026—2030. Bestämmelser om ök-

Betänkande EkUB 26/2018 rd

ning och sänkning finns i kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter.

35 d §

Myndighetsuppgifter under handelsperioder som inleds efter 2020

Utsläppshandelsmyndigheten sköter de uppgifter som i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter har anvisats den behöriga myndigheten och Finland under de handelsperioder som inleds efter 2020. Arbets- och näringsministeriet ansvarar dock i fråga om perioden 2021—2025 för behandlingen av de uppgifter som behövs för den förteckning som avses i artikel 11.1 i utsläppshandelsdirektivet och för att förteckningen lämnas in till kommissionen.

5 b kap.

Beviljande av utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

35 e §

Ansökan om utsläppsrätter för befintliga anläggningar i utsläppshandeln

Beviljande av gratis tilldelade utsläppsrätter till befintliga anläggningar i utsläppshandeln förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten inom utsatt tid. Ansökan för perioden 2021—2025 ska lämnas in senast den 30 april 2019 och ansökan för perioden 2026—2030 senast den 30 april 2024.

När det gäller sådana anläggningar som **inleder** sin verksamhet **senast** den 30 juni det år då ansökan ska lämnas in, ska ansökan lämnas in senast **den 28 juni det året**.

Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsrätter.

Den tidsfrist för inlämnande av ansökan och lämnande av uppgifter som anges i 1 mom. kan genom förordning av arbets- och näringsministeriet förlängas med högst två månader, om kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter inte har trätt i kraft två veckor före tidsfristen i fråga eller om kommissionens riktlinjer och elektroniska tabeller som bereds för genomförandet av kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter inte har meddelats två månader före tidsfristen i fråga.

35 f §

Bilagor till ansökan

Bestämmelser om de handlingar och uppgifter som ska fogas till en i 35 e § avsedd ansökan och om verifiering av uppgifterna finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av ut-

Betänkande EkUB 26/2018 rd

släppsätter. De handlingar som fogas till ansökan ska lämnas in på den blankett som fastställts av den myndigheten som svarar för behandlingen av handlingen i fråga.

Verksamhetsutövaren ska för att få gratis utsläppsätter i enlighet med utsläppshandelsdirektivet för den aktuella femårsperioden komplettera handlingarna och uppgifterna inom den tid som bestäms av den myndighet som svarar för behandlingen av dem.

Närmare bestämmelser om lämnande av handlingar och uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i och verifieringen av handlingar och uppgifter får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 g §

Preliminärt antal utsläppsätter för handelsperioden 2021—2030

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om det preliminära antal utsläppsätter som tilldelas varje anläggning gratis för den aktuella femårsperioden efter det att kommissionen har fastställt de uppdaterade riktmärkena för beräkningen av antalet utsläppsätter. En förutsättning för beslut är att kommissionen inte har avvisat förslaget om att anläggningen ska antecknas på listan över anläggningar som beviljas utsläppsätter gratis.

35 h §

Beslut om beviljande av utsläppsätter under handelsperioden 2021—2030

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsätter som tilldelas varje anläggning gratis för den aktuella femårsperioden efter det att kommissionen har fastställt värdet på den sektorsövergripande korrigeringsfaktor som tillämpas respektive år.

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar antalet utsläppsätter, om ändringar av utsläppshandelsdirektivet eller av kommissionens rättsakter som antas med stöd av direktivet kräver det.

5 c kap.

Beviljande av utsläppsätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

35 i §

Ansökan om utsläppsätter för nya deltagare i utsläppshandeln

Beviljande av gratis tilldelade utsläppsätter till nya deltagare i utsläppshandeln för perioden 2021—2025 eller perioden 2026—2030 förutsätter att verksamhetsutövaren lämnar in en ansökan för den aktuella perioden till utsläppshandelsmyndigheten inom utsatt tid. Bestämmelser om tidsfristen för inlämnande av ansökan och om ansökningsförfarandena utfärdas genom förordning av statsrådet.

Verksamhetsutövare som har gemensamt utsläppstillstånd eller som gemensamt har ansökt om utsläppstillstånd ska ansöka gemensamt om utsläppsätter.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

Bestämmelser om bilagor till ansökan och verifiering av dem finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Närmare bestämmelser om innehållet i och verifieringen av bilagorna till ansökan får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 j §

Beslut om beviljande av utsläppsrätter till nya deltagare i utsläppshandeln för handelsperioden 2021—2030

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter som tilldelas nya deltagare i utsläppshandeln gratis för den aktuella femårsperioden.

En förutsättning för beviljande av utsläppsrätter är att anläggningen har beviljats tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Utsläppshandelsmyndigheten ändrar antalet utsläppsrätter, om ändringar av utsläppshandelsdirektivet eller av kommissionens rättsakter som antas med stöd av direktivet kräver det.

Närmare bestämmelser om tidsfristen för och förfarandena i samband med beslutsfattandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 d kap.

Skyldigheterna i anslutning till utsläppsrätter som tilldelas gratis och ändringar i antalet utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

35 k §

Godkännande av en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter

En plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter godkänns av utsläppshandelsmyndigheten.

Bestämmelser om tidsfristen för fattande av beslut om en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 l §

Ändring av en plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter

Bestämmelser om när en verksamhetsutövare ska ändra sin plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Verksamhetsutövaren ska på förhand anmäla ändringar till utsläppshandelsmyndigheten.

Om den ändring som verksamhetsutövaren anmäler är betydande enligt kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter ska utsläppshandelsmyndigheten ändra beslutet om planen över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter. I annat fall ska utsläppshandelsmyndigheten utan dröjsmål meddela verksamhetsutövaren om detta och vid behov

Betänkande EkUB 26/2018 rd

uppmåna verksamhetsutövaren att utan dröjsmål uppdatera sin plan över metoder för övervakning av gratis tilldelning av utsläppsrätter till följd av ändringen.

35 m §

Övervaknings- och anmälningsskyldighet

Bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att övervaka uppgifterna om utsläppsrätter som tilldelas gratis finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att anmäla sådana ändringar i anläggningens verksamhet som påverkar antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis finns också i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Anmälan ska göras till utsläppshandelsmyndigheten.

En verksamhetsutövare på vilken kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter tillämpas ska årligen till utsläppshandelsmyndigheten anmäla uppgifter om anläggningens verksamhet i enlighet med kraven i rättsakten i fråga.

Bestämmelser om tidsfristen för och förfarandena i samband med de anmälningar som avses i 2 och 3 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i och verifieringen av de uppgifter som ska anmälas och om övervakningen av de uppgifter som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

35 n §

Beslut om ändring av antalet utsläppsrätter

Antalet utsläppsrätter som beviljats en anläggning ändras om anläggningens produktionsnivå har förändrats med mer än 15 procent beräknat på det sätt som avses i 35 c § eller om det har skett en annan förändring i anläggningens verksamhet som påverkar antalet utsläppsrätter.

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om ändring av antalet utsläppsrätter i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter och kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter.

Närmare bestämmelser om genomförandet av kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter, med undantag för innehållet i och verifieringen av de uppgifter som med stöd av 35 m § ska anmälas till utsläppshandelsmyndigheten, får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 o §

Fusion och delning

Bestämmelser om skyldigheten att lämna uppgifter om fusion av anläggningar och om delning av en anläggning finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Uppgifterna ska lämnas till utsläppshandelsmyndigheten.

Bestämmelser om tidsfristen för lämnande av uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas den anläggning som är resultatet av en fusion eller de anläggningar som är resultatet av en delning. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om antalet utsläppsrätter också i en situation där ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser inbegriper minst två anläggningar och en del av anläggningarna i sin helhet övergår till en eller flera nya verksamhetsutövare.

5 e kap.

Avstående från utsläppsrätter under handelsperioden 2021—2030

35 p §

Ansökan om avstående från utsläppsrätter

Bestämmelser om verksamhetsutövarens möjlighet att helt eller delvis avstå från sin rätt till utsläppsrätter som tilldelas gratis finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. För att avstå från utsläppsrätter ska verksamhetsutövaren lämna in en ansökan till utsläppshandelsmyndigheten.

35 q §

Beslut om avstående från utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om ändring av antalet utsläppsrätter utifrån den ansökan som avses i 35 p §.

6 kap.

Auktionering av utsläppsrätter

36 §

Utsläppsrätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande

Finlands andel av de utsläppsrätter som auktioneras ut ska auktioneras ut via en auktionsplattform som väljs gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen.

37 §

Auktionsförrättare

Auktionsförrättare i Finland är utsläppshandelsmyndigheten. Arbets- och näringsministeriet meddelar kommissionen auktionsförrättarens namn och kontaktuppgifter.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

Auktionsförrättaren auktionerar i enlighet med auktionsförordningen ut de utsläppsrätter som för Finlands del ska auktioneras ut. Auktionsplattformen ansvarar för genomförandet av auktionerna.

Auktionsförrättaren tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten.

Auktionsförrättaren auktionerar ut de utsläppsrätter som Finland i enlighet med auktionsförordningen ska auktionera ut för att främja de innovationer i tekniker och processer med låga koldioxidutsläpp som avses i artikel 10a.8 i utsläppshandelsdirektivet. Auktionsförrättaren tar emot intäkterna och redovisar dem, minskade med de enligt auktionsförordningen tillåtna kostnaderna, till det konto som kommissionen uppger.

39 §

Rätt att delta i en auktion

Följande fysiska eller juridiska personer har rätt att ansöka om tillstånd att lägga direkta bud i auktioner:

2) värdepappersföretag, som har auktoriserats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

3) kreditinstitut som har auktoriserats enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, och som lägger bud för sin egen eller för sina kunders räkning,

40 §

Maximal användning av projektenheter

Verksamhetsutövaren för en anläggning som under handelsperioden 2008—2012 omfattades av lagen om utsläppshandel (683/2004) får använda ett större antal projektenheter än det maximala antalet som anges i 1 mom. och verksamhetsutövare för övriga anläggningar som omfattas av denna lag får under handelsperioden 2013—2020 använda projektenheter så som föreskrivs i den förordning av kommissionen som antas med stöd av artikel 11a i det gamla utsläppshandelsdirektivet.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

44 §

Utbyte av projektenheter mot utsläppsrätter

— — — — —
Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren, när det gäller projektverksamhet som inte är i 41 § avsedd verksamhet, för projekt som registrerats före 2013 byta ut projektenheter som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjat. Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den tidpunkt som anges i kommissionens registerförordning.

Mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013 får verksamhetsutövaren, när det gäller projektverksamhet som har inletts 2013 eller därefter i ett utvecklingsland och som inte är i 41 § avsedd verksamhet, byta ut certifierade utsläppsminskningar som motsvarar utsläppsminskningar som genomförts 2013 eller därefter. Verksamhetsutövaren kan utföra ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjat. Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den tidpunkt som anges i kommissionens registerförordning.
— — — — —

50 §

Årlig registrering av utsläppsrätter

Utsläppshandelsmyndigheten registrerar årligen senast den 28 februari det antal utsläppsrätter som stämmer överens med beslutet om beviljande av utsläppsrätter för en anläggning på utsläppstillståndshavarens registerkonto för anläggningen i fråga.

Ett villkor för att utsläppsrätter ska få registreras är att anläggningen har ett giltigt tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

Bestämmelser om förbud mot att efter det att verksamheten vid en anläggning har upphört registrera utsläppsrätter på anläggningens konto i registret finns i kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om att utsläppsrätter inte längre ska registreras.

Om en anläggning avbryter sin verksamhet tills vidare kan utsläppshandelsmyndigheten från det år som följer på avbrytandet i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter avbryta registreringen på anläggningens konto i registret av det antal utsläppsrätter som enligt beslutet om beviljande av utsläppsrätter årligen ska registreras där. Utsläppshandelsmyndigheten fattar beslut om att registreringen av utsläppsrätter ska avbrytas.

51 a §

Registrering av ändrat antal utsläppsrätter

Om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas en anläggning minskar till följd av en förändring som avses i 33 eller 35 n § och det inte är möjligt att före den 28 februari fatta ett beslut enligt 34 eller 35 n § om minskning av antalet utsläppsrätter, ska utsläppshandelsmyndigheten oberoende

Betänkande EkUB 26/2018 rd

av 50 §, så snart som möjligt efter det att beslutet om minskning av antalet utsläppsrätter har fattats, registrera de utsläppsrätter på verksamhetsutövarens konto som gratis tilldelas anläggningen.

Om antalet utsläppsrätter som gratis tilldelas en anläggning ökar till följd av en förändring som avses i 35 n § och det inte är möjligt att före den 28 februari fatta ett beslut enligt 35 n § om ökning av antalet utsläppsrätter, kan utsläppshandelsmyndigheten, om kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter tillåter det, på verksamhetsutövarens konto registrera antalet utsläppsrätter som tilldelas gratis enligt det gällande delningsbeslutet före den 28 februari och skillnaden mellan det antal utsläppsrätter som registrerats på kontot och det ökade antalet utsläppsrätter så snart som möjligt efter det att beslutet om ökning av antalet utsläppsrätter har fattats.

51 b §

Återkrav av utsläppsrätter

En verksamhetsutövare på vars konto i registret det har registrerats fler utsläppsrätter än vad verksamhetsutövaren enligt kommissionens rättsakt om gratis tilldelning av utsläppsrätter, kommissionens förordning om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller kommissionens rättsakt om justering av gratis tilldelning av utsläppsrätter är berättigad till, ska överlämna ett mot den överskjutande delen svarande antal utsläppsrätter. Det överskjutande antalet utsläppsrätter som har tilldelats kan även kvittas med det antal utsläppsrätter som gratis tilldelas verksamhetsutövaren, om detta är tillåtet enligt kommissionens registerförordning. Närmare bestämmelser om förfarandet för återkrav av utsläppsrätter och om tidsfristerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

52 §

Registrering av utsläppsrätter när verksamhetsutövaren byts

När verksamhetsutövaren för en anläggning byts, registreras de utsläppsrätter som årligen ska registreras och som beviljats anläggningen på den nya verksamhetsutövarens konto i registret för anläggningen från den tidpunkt då den nya verksamhetsutövaren har antecknats i tillståndet för utsläpp av växthusgaser i enlighet med 14 § 1 mom.

53 §

Skyldighet att överlämna utsläppsrätter och utsläppsrätternas giltighet

Verksamhetsutövaren ska årligen senast den 30 april till det register som avses i 46 § överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som varje anläggning har gett upphov till under föregående kalenderår och som har verifierats i enlighet med 10 kap. De utsläppsrätter som överlämnas får i fråga om utsläpp som orsakas under handelsperioden 2013—2020 inte vara sådana utsläppsrätter som tilldelats inom systemet för handel med utsläppsrätter för luftfart. De utsläppsrätter som överlämnas får inte heller vara sådana utsläppsrätter vilkas överlämnande förhindrats med stöd av kommissionens registerförordning för att de skyldigheter som gäller verksamhetsutövarna eller luftfartygsoperatörerna i den medlemsstat som beviljat de aktuella ut-

Betänkande EkUB 26/2018 rd

släppsätterna i enlighet med artikel 12.3a i utsläppshandelsdirektivet håller på att förfalla. Bestämmelserna i 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930) tillämpas inte på tidsfristen.

Utsläppsätter som beviljats den 1 januari 2013 eller därefter är giltiga tills vidare. Från och med den 1 januari 2021 ska till utsläppsätterna fogas en anteckning om under vilken tioårsperiod från och med den 1 januari 2021 de beviljats. Utsläppsätterna är giltiga för de utsläpp som uppkommer från och med den aktuella tioårsperiodens första år.

56 §

Övervakning av, rapport om och verifiering av utsläpp

Verksamhetsutövaren ska på ett heltäckande, samstämmigt, tillförlitligt och exakt sätt övervaka utsläppen från sin anläggning och göra upp en rapport över dem för varje kalenderår i enlighet med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens övervakningsförordning, den godkända planen för övervakning av utsläpp och villkoren i tillståndet för utsläpp av växthusgaser.

59 §

Verifieringsutlåtande

Kontrollören gör upp en verifieringsrapport om utsläppsrapporten, som innehåller ett verifieringsutlåtande. I verifieringsutlåtandet konstateras det om utsläppsrapporten är tillfredsställande eller inte. Av verifieringsrapporten och utlåtandet ska framgå de faktorer som är väsentliga med tanke på verifieringen enligt kraven i kommissionens verifieringsförordning. Utsläppsrapporten betraktas som tillfredsställande, om den har gjorts upp i enlighet med 56 § 1 mom. och kontrollören kan konstatera att övervakningen av utsläpp har skett i enlighet med den godkända planen för övervakning av utsläpp så att samtliga utsläppskällor omfattas och att det inte finns väsentliga feltolkningar i utsläppsrapporten.

61 §

Godkännande av kontrollör

Kontrollören kan även ansöka om godkännande för verifiering av i 29 § 2 mom. och 33 § avsedda uppgifter som behövs för tilldelningen av de utsläppsätter som tilldelas gratis samt för verifiering av de uppgifter som ska verifieras enligt kommissionens genomförandeakter som antagits med stöd av utsläppshandelsdirektivet. I kommissionens **verifieringsförordning** föreskrivs det närmare om de krav som ställs på kontrollören.

Närmare bestämmelser om de förutsättningar för godkännande som anges i 2 mom. 1—5 punkten finns i kommissionens verifieringsförordning. Den som ansöker om godkännande som kontrollör ska genom en bedömning av ett utomstående ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering

Betänkande EkUB 26/2018 rd

och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *ackrediteringsförordningen*, visa att den uppfyller de förutsättningar som anges i 2 mom. Närmare bestämmelser om ackreditering av kontrollörer av de uppgifter enligt 3 mom. som ska verifieras för gratis tilldelning av utsläppsrätter och om krav på ackrediteringsorgan finns i kommissionens *verifieringsförordning*.

64 §

Återkallande av godkännandet av en kontrollör

Om en kontrollör inte uppfyller kraven enligt 61 eller 62 § eller handlar väsentligt i strid med denna lag, bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens verifieringsförordning eller villkoren i beslutet om godkännande, kan utsläppshandelsmyndigheten ge kontrollören en anmärkning eller en varning. Utsläppshandelsmyndigheten kan återkalla ett godkännande, om det i kontrollörens verksamhet framkommit väsentliga och allvarliga brister eller försummelser och den anmärkning eller varning som getts kontrollören inte har lett till att bristerna eller försummelserna i verksamheten korrigerats inom den av utsläppshandelsmyndigheten utsatta tidsfristen.

73 §

Utsläppshandelsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) försummar att ansöka om ett i 8 § avsett tillstånd för utsläpp av växthusgaser och från och med handelsperioden 2021—2030 godkännande av planen för övervakning av utsläpp,

8) försummar att lämna uppgifter enligt 35 o § om fusion av anläggningar eller delning av en anläggning eller lämnar felaktiga uppgifter,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *utsläppshandelsförseelse* dömas till böter.

75 §

Sökande av ändring i utsläppshandelsmyndighetens beslut

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut genom vilket utsläppshandelsmyndigheten med stöd av denna lag har beviljat utsläppsrätter som tilldelas gratis eller ändrat deras antal får dock överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Högsta förvaltningsdomstolen ska behandla besvär som gäller beviljande av utsläppsrätter och ändring av antalet utsläppsrätter skyndsamt.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

Ett beslut som utsläppshandelsmyndigheten meddelat med stöd av 50, 61, 62 och 71 § ska iaktas trots överklagande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

Ett beslut genom vilket utsläppshandelsmyndigheten har beviljat utsläppsrätter som tilldelas gratis eller ändrat antalet utsläppsrätter ska iaktas trots överklagande. Besvärsmyndigheten kan inte förbjuda eller avbryta genomförandet eller meddela andra föreskrifter om genomförandet.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 7 § 1, 4 och 6 punkten, rubriken för 2 kap., bestämmelserna i 8—12 och 14 §, rubriken för 16 §, bestämmelserna i 16 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 25 § 3 mom. och 26 §, rubriken för 29 §, bestämmelserna i 29 § 1 mom. och 30 §, det inledande stycket i 31 § 1 mom., bestämmelserna i 31 § 3 mom. och 32 §, det inledande stycket i 34 § och bestämmelserna i 35 §, 56 § 1 mom. och 59 § träder dock i kraft först den 1 januari 2021.

Bestämmelserna i 8—12 § tillämpas på beredningen och beviljandet av godkännande av utsläppstillstånd och planer för övervakning av utsläpp för handelsperioden 2021—2030 från det att lagen träder i kraft.

Bestämmelserna i 16 a, 50 och 52 § samt bestämmelserna om upphävande av 17 och 51 § i lagen om utsläppshandel träder i kraft den 1 januari 2021. Efter den dagen tillämpas dock 16 a, 17, 50, 51 och 52 § i lagen om utsläppshandel på registrering av utsläppsrätter som beviljats för handelsperioden 2013—2020, sådana paragraferna lyder när denna lag träder i kraft.

En sådan ändring i antalet gratis tilldelade utsläppsrätter enligt 25 § 3 mom., 31 § 3 mom. eller 34 § eller en sådan ansökan om gratis tilldelade utsläppsrätter enligt 29 § som den 1 januari 2021 har inletts vid arbets- och näringsministeriet överförs den dagen till utsläppshandelsmyndigheten för behandling.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till utsläppshandelsmyndigheten för skötsel av uppgifter som gäller gratis tilldelade utsläppsrätter för handelsperioden 2013—2020 och perioden 2021—2025.

— — — — —

Betänkande EkUB 26/2018 rd

Helsingfors 15.1.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Martti Mölsä blå
medlem Harry Harkimo liik
medlem Petri Honkonen cent
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Eero Lehti saml
medlem Markus Lohi cent
medlem Johanna Ojala-Niemelä sd
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Ville Skinnari sd.

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

Reservation 1

RESERVATION 1

Motivering

Med propositionen genomförs en ändring av EU:s direktiv om utsläppshandeln för att förbereda sig inför handelsperioden 2021–2030. Ändringarna gäller bland annat förfarandet för ansökan om utsläppsrätter som tilldelas gratis, lämnandet av nödvändiga uppgifter och tilldelningen av utsläppsrätter.

Systemet för utsläppshandel är det viktigaste enskilda klimatpolitiska instrumentet inom EU. Som instrument är det kostnadseffektivt och fungerande, men problemet har varit att antalet utsläppsrätter i dag överstiger det verkliga behovet. Av den orsaken har priset på utsläppsrätter sjunkit alltför mycket, och systemet har inte haft den önskade styreffekten. Annulleringen av utsläppsrätter som överförs till reserven för marknadsstabilitet från och med 2019 och medlemsstaternas möjlighet att annullera utsläppsrätter utifrån nationella åtgärder höjer dock ambitionsnivån i systemet och stärker dess styrande effekt.

Vi välkomnar de ändringar som gjorts i utsläppshandelsdirektivet för att förbättra systemet och få det att fungera. Utsläppstaket skärps med 2,2 procent årligen under handelsperioden 2021–2030, vilket säkerställer att koldioxidutsläppen inom den handlande sektorn minskar med åtminstone 43 procent fram till 2030 jämfört med utsläppsnivån 2005. Syftet är att effektivisera utsläppshandelns styrande effekt. Priset på en utsläppsrätt har i själva verket redan stigit betydligt, från cirka 5 euro till cirka 18–22 euro. Det är viktigt att styreffekten följs upp. Också funktionen i reserven för marknadsstabilitet måste följas upp och stärkas, om det behövs.

Precis som miljöutskottet ser också vi det som viktigt att direktivet om utsläppshandeln innehåller en översynsklausul, som säger att kommissionen efter varje femårsöversyn av Parisavtalet ska bedöma i synnerhet unionens behov av fler strategier och fler åtgärder. Den första femårsöversynen av Parisavtalet infaller 2023. Den mellanstatliga klimatpanelen IPCC:s sjätte utvärderingsrapport från oktober i fjol betonar snabba åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser och öka sänkorna. De nationella åtagandena hittills för att uppfylla målen i Parisavtalet räcker inte till för att nå målet på 2 °C, för att inte tala om målet på 1,5 °C. Åtgärderna för att minska utsläppen måste därför skärpas. Också direktivet måste således regelbundet ses över med beaktande av den internationella utvecklingen och ansträngningarna för att uppnå de långsiktiga målen i Parisavtalet. Aktörerna inom den handlande sektorn måste vara beredda på att målen skärps när översynsklausulen genomförs 2024.

I december godkände åtta riksdagspartier ett energi- och klimatpolitiskt ställningstagande om att utsläppshandeln och effekterna av handeln bör förbättras ytterligare. Finland arbetar aktivt för att utveckla systemet för handel med utsläpp, vilket betyder att priset på utsläppsrätter snabbt och effektivt styr utvecklingen mot mindre utsläpp. Samtidigt ser vi till att industrin i Europa kan behålla sin konkurrenskraft. Enligt ställningstagandet måste de utsläppsrätter som årligen kommer ut på marknaden reduceras med betydligt mer än 2,2 procent, oanvända utsläppsrätter annulleras och handeln med utsläpp utsträcks till bland annat fastighetsspecifik uppvärmning och nedkylning.

Betänkande EkUB 26/2018 rd

Reservation 1

Annullering av utsläppsrätter

Enligt direktivet om utsläppshandel har medlemsstaterna rätt att annullera utsläppsrätter om el-produktionskapacitet på en medlemsstats territorium stängs ner på grund av ytterligare nationella åtgärder. Som mest får det antal utsläppsrätter annulleras som motsvarar anläggningarnas verifierade genomsnittliga utsläpp under fem år före stängningen. Annulleringen minskar de utsläppsrätter som medlemsstaten kan auktioneras ut och därigenom också auktionsintäkterna. I Finland blir annullering av utsläppsrätter möjlig särskilt genom de åtgärder som är under planering för att sluta använda stenkol för energiutvinning. Som miljöutskottet säger i sitt utlåtande är annullering av utsläppsrätter utifrån de utsläppsminskningar som dessa åtgärder ger det enda sättet att säkerställa att den eftersträvade klimateffekten uppnås och att detta är rätt tillvägagångssätt i ett klimatperspektiv. Detta bör i fortsättningen vara den vägledande principen när statsrådet beslutar om annullering, precis som de åtta riksdagsgrupperna framhåller i sitt ställningstagande. (*Reservationens förslag till uttalande 1*)

Flexibilitetsmöjligheter

I förordningen om ansvarsfördelning ges Finland och vissa andra medlemsstater möjlighet till flexibilitet av engångskaraktär mellan den handlande sektorn och den icke-handlande sektorn, och då sjunker den icke-handlande sektorns mål för utsläppsminskning för 2030 från 39 till 37 procent. Den maximala flexibilitetsmöjligheten för Finland för hela perioden 2021—2030 är cirka sju miljoner ton koldioxidekvivalenter. Flexibiliteten genomförs genom att antalet utsläppsrätter enligt förordningen om ansvarsfördelning annulleras och genom att det i unionens register skapas ett motsvarande antal utsläppskvoter för att fullfölja åtagandena för den icke-handlande sektorn. De utsläppsrätter som annulleras tas ur den andel som medlemsstaten auktionerar ut. I propositionen föreslås det att statsrådet ska besluta om användningen av flexibilitetsmöjligheten.

Användningen av flexibilitetsmöjligheten bedöms innebära förlorade inkomster på cirka 160 miljoner euro från auktioneringen av utsläppsrätter perioden 2021—2030. Bedömningen grundar sig på ett snittpris på 23 euro per enhet. Eftersom största delen av utsläppsminskningens åtgärder inom den icke-handlande sektorn är klart dyrare än så, blir utsläppsminskningarna mer kostnads-effektiva när flexibilitetsmöjligheten används. Som miljöutskottet säger i sitt enhälliga utlåtande utgår klimatplanen på medellång sikt (SRR 7/2017 rd) från att Finland kommer att använda flexibilitetsmöjligheten. I och med att IPCC-rapporten bekräftade behovet att snabbt skärpa målen för utsläppsminskningen, bör beslutet att använda flexibilitetsmöjligheten omvärderas i ljuset av de nya uppgifterna med avseende på de övergripande målen och flexibilitet undvikas i början av handelsperioden. (*Reservationens förslag till uttalande 2*)

Klimatfinansiering

För handelsperioden 2021—2030 inrättas två fonder, innovationsfonden och moderniseringsfonden. Innovationsfonden ska stödja innovationer i tekniker och processer med låga koldioxidutsläpp. Vi anser det vara av största vikt att inkomsterna från auktionering av utsläppsrätter används för klimatsmarta ändamål, exempelvis för att motverka klimatförändringen med hjälp av satsningar på ny ren teknik, och för att hjälpa utvecklingsländer att anpassa sig till klimatförändringen. I sitt ställningstagande om klimatförändringen framhåller riksdagsgrupperna att klimat-

Betänkande EkUB 26/2018 rd
Reservation 1

pengarna i utvecklingspolitiken bör användas till att minska koldioxidutsläppen, hjälpa människor att anpassa sig till klimatförändringen och stärka kolsänkorna. *(Reservationens förslag till uttalande 3)*

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner tre uttalanden. *(Reservationens förslag till uttalande).*

Reservationens förslag till uttalanden

- 1. Riksdagen förutsätter att oanvända utsläppsrätter annulleras för att vi ska generera verkliga utsläppsminskningar, som de åtta riksdagsgrupperna har framhållit.*
- 2. Riksdagen förutsätter att användningen av flexibilitetsmöjligheten utvärderas med avseende på hur klimatmålen har uppfyllts. Flexibilitetsmöjligheten ska inte användas i början av handelsperioden.*
- 3. Riksdagen förutsätter att regeringen försäkrar sig om att inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter används för klimatsmarta syften, exempelvis för att ta fram ren teknik och motverka klimatförändringen i utvecklingsländer.*

Helsingfors 15.1.2019

Lauri Ihalainen sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Hanna Sarkkinen vänst
Ville Skinnari sd

Betänkande EkUB 26/2018 rd
Reservation 2

RESERVATION 2

Motivering

Regeringen föreslår att lagen om utsläppshandel ändras. Med propositionen genomförs en ändring av Europeiska unionens direktiv om utsläppshandel som ska förbereda landet inför handelsperioden 2021—2030. Ändringarna gäller i synnerhet förfarandet för ansökan om utsläppsrätter som tilldelas gratis, lämnandet av nödvändiga uppgifter och tilldelningen av utsläppsrätter.

Statsrådet bemyndigas att besluta om användningen av utsläppsrätter för att utsläppsminskningssåtagandet för den icke-handlande sektorn ska kunna fullgöras. Vidare bemyndigas statsrådet att annullera utsläppsrätter, om elproduktionskapacitet på finländskt territorium stängs av på grund av ytterligare nationella åtgärder. I båda fallen minskas antalet utsläppsrätter som Finland kan auktionera ut i motsvarande grad.

Den föreslagna lagen genomför dessutom nationella förbättringar, bland annat ett förenklat förfarande för uppdatering av planen för övervakning av utsläpp och iakttagande av fler av Energimyndighetens beslut trots överklagande. Dessutom föreslås myndighetsuppgifter som gäller beviljande av utsläppsrätter som tilldelas gratis bli överförda från arbets- och näringsministeriet till Energimyndigheten. Därutöver görs det vissa tekniska ändringar.

Vi i Sannfinländarna anser att Finland redan i förtid har gjort sin del av Parisavtalet. Det vore till nackdel för vår exportindustri att strama åt utsläppsminskningssmålen för den handlande sektorn innan ansvarsfördelningen har blivit rättvisare.

Åtminstone i EU måste fripassagerare lösa biljett för åtgärder som motverkar klimatförändringen. Med andra ord anser vi att det är dags att ta ut mer där det ekonomiskt sett är lättast och vetigast. Det betyder att Polen och andra länder med de största utsläppen måste ta sitt ansvar.

Vi Sannfinländare vill uppmana Finland att i EU-institutionerna gå in för en ambitiös klimatpolitik inom den handlande sektorn och kräva att exempelvis Tyskland och vissa andra EU-stater minskar sin stenkolsproduktion. Samtidigt vill vi påminna om att det i EU är omöjligt att ha en rättvis fastighetsspecifik utsläppshandel eftersom Finland har det kallaste klimatet i hela EU. Det skulle bara ha den konsekvensen att våra boendekostnader stiger drastiskt. De inkomster som utsläppshandeln ger i fortsättningen måste användas för något annat än för klimatarbete. Vår utskottsgrupp föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande om detta (*Reservationens förslag till uttalande*).

Förslag

Jag föreslår

och att riksdagen godkänner ett uttalande. (*Reservationens förslag till uttalande*).

Betänkande EkUB 26/2018 rd
Reservation 2

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att utveckla EU-reglerna om utsläppshandel för att nationella intressen bättre ska vägas in.

Helsingfors 15.1.2019

Laura Huhtasaari saf